

YHTEISÖLLISYYSHANKE LUKIOISSA

Ilkka Valpasvuo
Jarkko Sirainen

YHTEISÖLLISYUSHANKE LUKIOISSA

Hankkeen tarkoituksena luoda, kokeilla ja kirjata yhdessä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa lukioden arkeen menetelmiä, jotka lisäävät yhteisöllisyyttä kouluissa.

Hankkeeseen osallistui kuusi lukiota: Tamlu, Clasu, Teklu, Samke, Halu ja Rellu.

Hankkeen aikana kehitellään menetelmäsalkkuja, joiden sisältöä esitellään tässä diasarjassa.

SISÄLTÖ

Salkut

- **Sosionomit lukioille**
- **Muualta muuttaneiden ryhmä**
- **Ykkösten kehittämistunnit**
- **Kerhotoiminta**
- **Yökoulu**
- **OPKH:n Suurkokous**

Olohuoneet

viikottain jatkuva välituntitoiminta

Hanke etenee

Hankkeen menetelmien juurruttaminen käytäntöihin

Sosionomit lukioille

- Sosionomiopiskelijoiden projekti marras-joulukuussa
- 2023 Sosionomiopiskelijat tutustuivat lukioihin ja välituntiolohuoneisiin
- Opiskelijat kehittivät työpajat neljälle koululle, Jääkaappimagneettihaikurunopaja ja Identiteettipaja (noin 20 pajakertaa)
- Yökouluun oltiin virittämässä toimintaa, mutta aikataulut eivät kohdanneet
- Menetelmässä ohjeet, miten ja milloin pitää yllä yhteistyötä TAMKin kanssa. (haku elo-syyskuu)
- 2024 kaksi projektiryhmää lukioilla: Meemipaja, yhteisötaide, kaverikoirat, ihmisshakki, päättöviikon kehutaulut

Muualta muuttaneet

- Itsenäistyvien nuorten vertaistukiryhmä kuraattorin ja opon johdolla, kokoontuu 1-2 kertaa
- Kaksi ryhmää vedetty alkusyksystä 2023: Tamlu & Rellu. Myös syksyllä 2024
- Ryhmien käytänteistä käyty keskustelua ohjaajien kanssa ja kasattu menetelmäsalkku, jossa raskaampi tekstipohjainen paketti, sekä kevyempi menetelmävihko
- pdf-muodossa, ei vaadi välttämättä tulostelua

Ykkösten kehittämistunnit

- Järjestetty Teklulla keväällä ja syksyllä 2023.
- Pienryhmäkeskusteluissa opiskelijoille pureskeltavaksi muun muassa, mitä itse voi tehdä opiskelurauhan ja yleisen ilmapiirin hyväksi.
- Jatkossa uusille ykkösille ajankohtaisilla painotuksilla.
- Rehtorit, OH, RO:t, myös SRK ollut mukana.
- Ajankohta mietinnässä

Yökoulu

- Toteutui Samkessa 17.4. & Rellussa 2.5.
- Molemmat koulut toteuttivat tämän itsenäisesti, toinen hanketyöntekijä Jarkko Sirainen osallistui aktiivisesti ideointiin ja toi nuorisotyöllistä näkökulmaa toteutukseen
- Samkessa olimme molemmat toteutuksessa mukana
- Jatkossa Samke testaa toteutusta iltakouluna, Rellu jatkaa todennäköisesti samalla mallilla
- Clasun abit 28.8, Ilkka mukana iltatoiminnassa.

Kerhotoiminta

- Kerätään lukioilta tapoja käynnistää ja toteuttaa opiskelijoiden kerhotoimintaa
- Pohjana Tammerkosken lukion kerhosäännöt ja malli jossa opiskelijat vastaavat itse kerhoista
- Esimerkkejä eri koulujen kerhoista ja toteutuksista
- Luotiin paketti, jonka avulla kerhotoiminta on helppo aloittaa, jos koululla ei sellaista vielä ole, tai jos sitä halutaan kehittää esimerkiksi enemmän opiskelijoiden pyörittämäksi

OPKH:n suurkokous

- Yksi tapa, jolla opiskelijoiden osallisuus mahdollistetaan lukiomaailmassa. Tammerkosken lukion mallin pohjalta.
- OPKH:n suurkokous on kerran puolessa vuodessa pidettävä foorumi, jossa hallitus kuulee ja käsittelee koulun yhteisiä asioita yhdessä henkilökunnan edustuksen (rehtori, ohjaavat opettajat, muut olennaiset henkilökunnan jäsenet) ja ryhmänohjausryhmien luottamusopiskelijoiden kanssa. Suurkokousta on pidetty yhden oppitunnin eli 75 minuutin pituisena tapaamisena, jossa paikan päällä on ollut yli 50 opiskelijaa. Suurkokoukseen osallistuvat opiskelijat saavat osallistumisesta koulutyömerkinnän.
- Käsitellyjä asioita jatkotyöstetään niin opettajakokouksissa, ryhmänohjaustuokioissa kuin työryhmissäkin.

OLOHUONEET

- Kerran viikossa samassa paikassa samaan aikaan (aulatilat)
- Päivän keskimmäiset välitunnit ja ruokailuajat (klo 11-13.15)
- Minuuttikisoja ja visoja, myös askarteluja, tehtäviä, kevyttä puuhaa. Nuorisotyömäinen läsnäolo ja tavoitettavuus
- Kerätään pisteitä. Joka viikko joku voittaa, periodissa eniten pisteitä kerännyt ja vuoden lopussa parhaat palkitaan pienissä gaaloissa (esim. vappujuhlat). Myös aktiivisimpien ohjausryhmien palkitseminen
- Yhteistyössä koulun eri toimijoiden ja opiskelijatoimiryhmien kanssa (OPKH, tuutorit)
- Eri teemoja kerhojen esittelystä yhteislaulujen kautta OPKH:n vaalipaneeleihin, Vappukisoihin ja rehtorin kyselytuntiin
- Myös ulkopuolisia toimijoita vieraana
- Koulujen väliset kisat

OLOHUONEET

TEKLU

- Välituntioloahuone 2. krs aulaassa
 - osallistujia kisoihin lukuvuonna 23-24 yhteensä 127
 - keskimäärin n. 15 osallistujaa/kerta
 - noin neljäsosa osallistunut ainakin jossain vaiheessa

TAMLU

- Välituntioloahuone 2. krs aulaassa
 - osallistujia kisoihin lukuvuonna 23-24 yhteensä 314
 - keskimäärin n. 15 osallistujaa/kerta
 - noin neljäsosa osallistunut ainakin jossain vaiheessa

CLASU

- Välituntioloahuone Yhdyskäytävän yläaulassa
 - osallistujia kisoihin lukuvuonna 23-24 yhteensä 130
 - keskimäärin n. 10 osallistujaa/kerta
 - noin neljäsosa osallistunut ainakin jossain vaiheessa

OLOHUONEET

OLOHUONEIDEN IDEOITA 2023-25

Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa toteutetut tai ideoidut Välituntiolohuoneet:

- Kuraattorien kanssa shakkitoimintaa (viritellään mahdollista shakkikerhotoimintaa shakkitehtävillä ja shakinpelaamishaasteilla)
- Kuraattorin kanssa Lukusuunnitelma (tehdään ja hiotaan lukusuunnitelmia)
- Kuraattorin kanssa työelämäoikeuksia ja velvollisuuksia (tietovisaa kesätyöhaun tueksi)
- Kuraattorin kanssa Kuraattoriesittäytymistä (Tietovisa kisana)
- Alumni-vieraat (Alumni taidenäyttelyn kysymys-vastaus-välitunti)
- Hyvinvointituutorien kanssa järjestetty Hyvinvointikahvila (mukana välillä myös OHR tai esim. MLL)
- Musiikinopettajan kanssa yhteislaulutuokiot (myös srk mukaan)
- Musiikinopettajan kanssa open stage -musiikkiesitykset

OLOHUONEET

- Pelikurssin pelinjulkaisumessut (myös SRK, Pelifarmi ja Ahlman)
- Avustavan rehtorin kanssa kerhoesittelyvälitunti (myös kerhoja ohjaavat opiskelijat, OPKH:n kerhovastaava ja mitä kerhoja haluaisit -ideointi)
- Hämeen liikunta ja urheilu ry:n kanssa liikuntakisoja (laitteita lainattavissa välituntikisoja varten)
- SRK:n kanssa yhdessä toteutettavat Välituntiolohuoneet (kerran kuussa Teklussa)
- Rasismin vastaisen viikon (viikko 12) teemaolohuone, Nupa, SRK ja SPR.
- Avoimien ovien välituntikisatoiminta (Vanhemmat, OPKH)
- Opiskelijaryhmäyhteistyöt (OPKH, tuutorit, Ympäristöryhmä yms)
- Sosionomiopiskelijoiden projektin kanssa tehdyt yhteiset Olohuoneet

OLOHUONEET

- TAMLUN POP UP –hetket Patsaalla, Tikusta asiaa (henkilöstön yhteinen pohja)
- Yrittäjyysviikon alumnitaidenäyttely -olohuone
- OPKH:n vaalien teemaolohuone
- Hyvinvointituutorien karaoke olohuone
- Joul-, ystävänpäivä- ja pääsiäisteemat, mm. askarteluja
- Liikuntatuutorien kanssa tehtävät olohuoneet?
- Läksyparkkiesittelyt
- OPKH:n esittely
- Ehdota koululle tapahtumia –tapahtuma
- Japani-teema, origamit, haikuja, mangaa, syömäpuikkokisa
- Mielen hyvinvoinnin messut, SRK, Setlementti yms.

HANKE ETENEE

Lukuvuonna 2024-25

- Vuosikellosuunnitelma, yhdessä on enemmän
- Tarkoitus on antaa koulukohtaisesta kehittämisrahasta resurssia välituntitoimintaan ja muuhun yhteisölliseen toimintaan parille opelle ensi lukuvuodelle ja myös siitä eteenpäin. Mukana Kehiryhmissä myös OH.
- Haasteena saada opiskelijat mukaan suunnittelemaan jo toteuttamaan toimintaa. Osalla kouluista nimetyt tuutorit tai tuutoriryhmät, joilla yksittäisiä Olohuoneita.
- Jokainen olohuone suunniteltava, ja sillekin pitäisi löytyä aikaa
- Koulun ulkopuolelta on ollut toimijoita mukana oikein mukavasti (Hämeen liikunta ja urheilu ry, SRK, Nupa, SPR, MLL, Sekasinhanke, TAMKin sosionomit...)

HANKKEEN MENETELMIEN JUURRUTTAMINEN LUKIOIDEN ARKEEN

- Miten toiminta juurtuu käytäntöön hankkeen loputtua ja ketkä ottavat koppia menetelmien käytöstä?
 - Tamlussa & Teklussa ja Clasulla nimetty opettajat olohuone-välineeseen ja suunnittelua tehty yhdessä OH:n kanssa.
 - Rellussa Seppo Linnanranta ja Pirjo Happonen työstävät yhteisöllisyysvälituntia
 - Halulla selvitetään ulkopuolisen tahon palkkauksen mahdollisuutta yhteisöllisyysrahoista
 - Samke käyttää rahojaan yhteisöllisiin tapahtumiin
- Menetelmäsalkun hallinnointi ja levittäminen?
 - Kehityspäällikkö Laura-Leena Leiwo
 - Laatuhankkeen Lukiolipas (avautui elokuussa)
 - AOE eli avointen oppimismateriaalien kirjasto
- Tapahtumavuosikellot ja niiden hallinnointi
 - > koulut sopivat keskenään
- Miten lukuvuonna 2025-26 koordinoidaan yhteisöllisyystoimintaa?
 - > Kevään 2025 aikana lukiokohtaiset suunnitelmat

Lukuvuonna 2023-2024

- Yhteisöllisyyskoordinaattori Ilkka Valpasvuo
- Tammerkosken lukio, Klassillinen lukio ja Teknillinen lukio
- ilkka.valpasvuo@edu.tampere.fi
- puh: 040 538 2130

- Yhteisöllisyysuunnittelija Jarkko Sirainen
- Hatanpään lukio, Tampereen lyseon lukio (Rellu) ja Sammon keskuslukio
- jarkko.sirainen@tampere.fi
- puh: 040 637 0781

Lukuvuonna 2024-2025

- Yhteisöllisyyskoordinaattori Ilkka Valpasvuo
- Tammerkosken lukio, Klassillinen lukio ja Teknillinen lukio
- ilkka.valpasvuo@edu.tampere.fi
- puh: 040 538 2130

